

De stemming van 7 september 2012

Het momentum is nog steeds aanwezig voor Diederik Samsom. Ten koste van de SP wint de PvdA 2 zetels en staat nu met 32 nog maar 1 achter op de VVD. Bij het EenVandaag debat won ook dit keer Samsom. Met name omdat hij naast zijn eigen kiezers het ook vrij goed deed bij de kiezers van SP en Groen Links. Pechtold deed het per saldo bij andere kiezers dan zijn eigen relatief het beste, maar omdat D66 op dit moment amper een derde is van de omvang van de PvdA scoorde hij toch minder dan Samsom. Wilders eindigde als derde. En ook bij dit debat scoorde Roemer slecht. Hij werd maar door 33% van zijn eigen kiezers als winnaar aangewezen. Steeds meer PvdA-kiezers die in het afgelopen jaar waren overgelopen naar de SP keren weer terug naar de PvdA. Minder dan 15% van de PvdA kiezers uit 2010 geven nu nog aan SP te kiezen. Daarom staat de SP nu nog maar op 8 zetels winst, 14 minder dan het hoogtepunt, nog maar 4 weken geleden. Toen gaf meer dan 35% van de PvdA-kiezers aan SP te gaan stemmen. In die 4 weken is de PvdA net zoveel gestegen als de SP is gedaald.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	6-9- 2012	7-9- 2012	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	33	33		2
PvdA	30	30	32	2	2
PVV	24	19	19		-5
CDA	21	12	12		-9
SP	15	25	23	-2	8
D66	10	13	13		3
Groen Links	10	4	4		-6
ChristenUnie	5	5	5		
SGP	2	3	3		1
Partij voor de Dieren	2	3	3		1
50PLUS		3	3		3
PiratenPartij		0	0		
Overige partijen	0	0	0		
Totaal	150	150	150		Huidige 1e Kamer
VVD+CDA+D66+GrLinks+Chr.Unie	77	67	67		-10
Paars	71	76	78		7
Paars Plus	81	80	82	2	1
SP+PvdA+GrLinks+D66	65	72	72		7
VVD+PvdA+CDA	82	75	77	2	-5
VVD+PvdA+CDA+D66	92	88	90	2	-2
PvdA+SP+CDA+Groen Links+ChristenUnie	81	76	76		-5

Winnaar Een-Vandaag debat

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Partij die men nu denkt te gaan stemmen						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Diederik Samsom	24%	4%	2%	5%	8%	65%	20%	39%
Alexander Pechtold	17%	2%	16%	17%	75%	11%	8%	36%
Geert Wilders	16%	71%	8%	1%	0%	2%	7%	0%
Mark Rutte	12%	9%	56%	3%	6%	0%	0%	0%
Emile Roemer	6%	2%	0%	0%	0%	4%	33%	2%
Sybrand Buma	6%	1%	1%	64%	0%	1%	0%	0%
Geen winnaar	19%	12%	16%	11%	11%	17%	33%	23%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Vergelijken we de positie van de VVD en de PvdA dan zien we een vrijwel gelijke en symmetrische situatie. De volgende tabellen laten dat zien.

Wie hoopt u dat de grootste partij wordt op 12 september?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Voorgenomen stemgedrag 12 september 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks
VVD	41%	40%	89%	85%	31%	6%	2%	0%
PvdA	41%	18%	5%	3%	38%	86%	75%	87%
Geen voorkeur tussen deze twee	23%	44%	0%	24%	24%	31%	32%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ook als we vragen stellen over het mogelijk strategisch stemmen dan zien we hoe de positie van deze twee partijen inmiddels vrijwel identiek is, maar dan symmetrisch aan de linker- en rechterkant van het spectrum.

Hoe groot acht u de kans dat u VVD/PvdA stemt als kort voor de verkiezingen blijkt dat de VVD en de PvdA heel dicht bij elkaar staan?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Voorgenomen stemgedrag 12 september 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks
Dan ga ik zeker VVD stemmen	7%	18%	nvt	10%	8%	1%	1%	0%
Dan geef ik de VVD een grote kans op mijn stem	4%	10%	nvt	13%	5%	2%	0%	0%
Dan ga ik zeker PvdA stemmen	8%	6%	1%	1%	14%	nvt	10%	24%
Dan geef ik de PvdA een grote kans op mijn stem	4%	3%	1%	13%	16%	nvt	7%	24%

Het is zeker niet zo dat als iemand zegt strategisch te gaan stemmen dat hij het ook inderdaad woensdag doet. Maar we kunnen wel proberen een soort maximum effect te berekenen van het strategisch stemmen. Hieronder staat die berekening.

Percentage naar VVD of PvdA via strategisch stemmen (80% "zeker" plus 40% van "grote kans").

		Voorgenomen stemgedrag 12 september 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks
Over naar VVD		17%		12%	8%	2%	1%	0%
Over naar PvdA		6%	1%	6%	18%		10%	24%
Maximaal verlies door strategisch stemmen		23%	1%	18%	26%	2%	11%	24%
in zetels		4,1	0,4	2,2	3,1	0,5	2,4	1,2

En als we deze effecten doorberekenen in de zetelverdeling dan zien we het volgende:

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

in zetels Tweede Kamer	TK2010	Peiling van 7-9-2012	Max. effect strat. stemmen	Max. Versch. door strat. Stemmen	Versch. 2e Kamer
VVD	31	33	40	7	9
PvdA	30	32	40	8	10
PVV	24	19	16	-3	-8
CDA	21	12	10	-2	-11
SP	15	23	20	-3	5
D66	10	13	10	-3	
Groen Links	10	4	3	-1	-7
ChristenUnie	5	5	4	-1	-1
SGP	2	3	3		1
Partij voor de Dieren	2	3	2	-1	
50PLUS		3	2	-1	2
PiratenPartij		0	0		
Overige partijen	0	0	0		
Totaal	150	150	150		